

Helle Thorning-Schmidts tale ved Socialdemokratiets kongres

Taler

Helle Thorning-Schmidt
Partiformand for
Socialdemokratiet

Dato

10. september 2005

Sted

Aalborg

Omstændigheder

Kongressen i 2005 var Helle Thorning-Schmidts første som partiformand. Hun blev valgt som formand ved en afstemning i april 2005.

Kære venner,

Der er politikere, der skaber en lang karriere på at fortælle om, hvor sort det hele ser ud. Der er politikere, der bruger al deres taletid på at fortælle om alle de farer, der lurar om hjørnerne. Der er politikere, der ikke tør fortælle, hvad der skal gøres.

Her vil I aldrig finde mig. Her vil I aldrig finde Socialdemokraterne.

Der er nogen, der påstår, at der ikke er forskel på Socialdemokraterne og Venstre. Og der er nogen, der påstår, at der ikke er nogen rød tråd i vores politik. Vi ved bedre. Og her på kongressen skal vi vise dem noget andet.

Jeg har brugt noget af sommeren på at besøge sommertræf hos de andre partier. Det er altid sjovt at komme rundt og se de forskellige partiers traditioner og kulturer.

Hos SF'erne i Fredericia var vi blevet placeret ude i den frie natur. Og på hjemmebane gav Villy Søvndal den selvfølgelig hele armen:

”Socialdemokraterne er alt for blødsødne over for regeringen. I stedet for at forhandle, skal der skabes en klar konfrontation i en blok bestående af S, SF og

de Radikale. Ellers kommer vi aldrig i regering igen". Sådan kørte Villy i frigear hele dagen.

Jeg kom til at tænke på en episode fra Anker Jørgensens dagbøger. Den fandt sted kort efter folketingsvalget i 1973, hvor Anker var røget i opposition. Under et debاتمøde i partiet rejste en ung mand sig og beklagede sig højlydt over partiets pragmatiske linie. "Socialdemokratiet leverer kun lappeløsninger", sagde han, "mens DKP har de klare visioner for fremtiden".

Anker tog venligt den unge mand i skole: "I unge partifæller skal stå ved at vi 'lapper' – eller rettere, at vi stadig reformerer. Vi er reformister og det gi'r resultater, de andre er revolutionære, og opnår intet ud over i en uendelighed at aflevere fraser".

Ankers kontante konstatering udtrykker for mig essensen af den socialdemokratiske politik, hvor vi søger indflydelse på tingene. Hvor vi forholder os til de faktiske forhold snarere end fabler om, hvordan alting dog kunne se ud. Det er den metode, der er vores på det internationale plan, i Folketinget og ikke mindst i kommunerne.

På netop den politik har stærke socialdemokratiske borgmestre bygget et tæt tillidsforhold til borgerne. Det er opskriften, når vi går til kommune- og regionsvalg i november.

Det klare fokus på resultater bragte hurtigt Anker tilbage på regeringsbænken igen.

Men historien melder intet om, hvad der skete med den unge mand. Var det mon en ung Villy Søvndal?

I hvert fald er anklagen fra venstrefløjens mod Socialdemokraterne den samme som dengang. Det er jo det, vi altid har hørt fra den kant.

Det nye er, at den socialdemokratiske arbejdsmetode som Anker skitserede, ikke bare adskiller os markant fra venstrefløjens, men også fra partiet Venstre.

For socialdemokrater reformerer. Vi foretager os faktisk noget. Vi identificerer problemer i samfundet og løser dem. Vi vil bruge politik til at skabe et bedre og

mere retfærdigt samfund og i sidste ende en bedre verden. Og vi har et klart sæt af værdier at navigere efter.

Venstre, Regeringen, har en fundamentalt anden tilgang til politik. Det stod klart for mig - efter min duel med statsministeren ved Venstres sommertræf - hvor dybe forskellene egentlig er mellem regeringens og Socialdemokraternes politik.

Ligesom hos SF var vi tæt på naturen. Som så meget andet hos det store regeringsparti var der langt fra tale om den ægte vare. I stedet havde de flinke venstrefolk fremstillet et stort bagtæppe med en gul, moden kornmark, som vi stod foran under duellen. Der skulle åbenbart ikke være tvivl om, hvem der var på hjemmebane. Jeg følte mig næsten hensat til ”Vagabonderne på Bakkegården”.

Og budskaberne i statsministerens tale var næsten ligeså gamle. Fogh kører stadig med fraserne fra valgkampen. Selv vittighederne er de samme. Og jeg må sige, jeg beundrer de stakkels venstrefolk, der må have hørt dem 117 gange efterhånden – de griner stadig høfligt. Og de gyser, når han igen og igen fortæller om den socialdemokratiske skræmmekampagne.

Der er fundamentale forskelle mellem vores tilgang til politik og regeringens.

Vi har en regering, der optræder som en højreorienteret flertalsregering, selvom de fleste danskere foretrækker et bredt samarbejde.

Vi har en regering, der har mere travlt med at fralægge sig ansvaret for problemerne end med at løse dem.

Vi har en regering, hvis kontraktpolitik er en hæmsko for at løse de konkrete problemer, som Danmark står overfor.

Vi har reelt en borgerlig flertalsregering i Danmark, der består af V, K og Dansk Folkeparti.

I fem år i træk har VK indgået finanslovsforlig med højrefløjen alene. Bortset fra

Europa-politikken er Dansk Folkeparti med i stort set alle politiske aftaler, denne regering har indgået. Og statsministeren har også klart signaleret, at Dansk Folkeparti skal med i de kommende velfærdsforhandlinger. Man kan altså ikke forhandle med regeringen uden også at forhandle med Dansk Folkeparti. Pia Kjærsgaard er altid til stede som Foghs politiske anstandsdame.

I alle faktiske forhold fungerer VKO som en flertalsregering. Den eneste lille nuance er, at Dansk Folkeparti ingen ministerbiler har, og De Konservative – de har ingen indflydelse.

Jeg vil gerne understrege, at det ikke er noget, vi skal klynke eller jamre over. Regeringen er jo ikke kommet til magten ved et militærkup. Det var sådan vælgerne skruede det sammen. Anders Fogh har 94 folketingsmandater i ryggen og er dermed i sin grundlovssikrede ret til at gøre, hvad pokker der passer ham. Helt uden at spørge os. Sådan er det bare. Det er et politisk vilkår vi må leve med.

Der er mange, ikke mindst vores venner hos de Radikale og SF, der siger, at oppositionen i denne situation skal trække linierne skarpt op. Vi skal danne en stærk blok som modvægt og gå i skarp konfrontation med regeringen.

Jeg er helt uenig. Netop i denne situation er det vigtigt, at Socialdemokraterne holder hovedet koldt. I den situation har vi faktisk en særlig pligt til at vise danskerne, at regeringen har andre muligheder end det snævre flertal.

”Vi skal”, som Krag formulerede sin strategi overfor den borgerlige flertalsregering i 1968, ”lægge vores egne positive forslag frem”.

Vores politik handler om at skabe resultater for almindelige mennesker. Vi foretrækker som H.C. Hansen sagde det, resultater frem for resolutioner. Socialdemokratisk politik er at skabe politiske resultater.

Der er én formulering, som jeg brugte i foråret, der irriterer mig i dag. Det er det her med, at vi skal arbejde Venstre ud af regeringskontorerne. Nogen har nemlig misforstået det og troet, at nu kaster vi alt overbord for at opnå en masse forlig, uanset hvad indholdet er.

Lad mig sige det helt klart: Hvis Anders Fogh regnede med, at Socialdemokraterne ville blive støtteparti for Venstre, har han taget fuldkommen fejl.

Det er ikke vores succeskriterium, hvor mange forlig vi opnår. Det er jo i sidste ende regeringens afgørelse, om den vil have et bredt forlig eller køre det igennem på sit flertal.

Vores succeskriterium er, at hver enkelt dansker kan se, at Socialdemokraterne er klar. At vi går positivt til enhver forhandling med regeringen med smil på læben og konstruktive forslag under armen. At der er et alternativ til Anders Foghs entydige satsning på sin højreblok. At vi arbejder seriøst og hårdt for at skabe resultater. At vi er klar til at overtage regeringsmagten igen. Det vil vi vise danskerne hver eneste dag.

Derfor er det ikke et nederlag for Socialdemokraterne, når Anders Fogh vælger at presse sine forslag igennem med 94 mandater. Det er et nederlag for den danske befolkning. Og det er et nederlag for det danske folkestyres traditioner.

Og det socialdemokratiske alternativ er klokkeklart: Jeg vil stå i spidsen for en regering, der favner bredt. Hvor vi taler sammen hen over midten og skaber fornuftige og stabile løsninger for befolkningen.

Men indtil videre har vi desværre en regering, der evig og altid løber fra sit ansvar.

Nu har regeringen altså siddet i fire år. Nu må de til at mande sig op og tage ansvar – også for de ting, der ikke fungerer i vores samfund.

Jeg er dødtræt af, at den her regering altid skyder skylden på andre. Hvis jeg havde en krone for hver gang, jeg har hørt regeringen fralægge sig ansvaret og skyde skylden på Socialdemokraterne, så kunne jeg fylde hullet i Farums kommunekasse.

Uanset hvad der går galt, er der aldrig noget, der er regeringens ansvar. Der er aldrig noget at komme efter.

Men kendsgerningerne kan regeringen ikke løbe fra:

Det er gået dårligere med integrationen, mens regeringen har siddet. De 10-årige knægte, der løb rundt og lavede drengestreger i Vollsmose, da regeringen trådte til, fylder snart 15 år. De er på vej fra drengestreger til bandekriminalitet. Men regeringen ser passivt til. For det er sandelig ikke regeringens ansvar, nej det er Socialdemokraternes skyld.

Og 17 % af eleverne går ud af folkeskolen uden at kunne læse og skrive et ordentligt dansk. Venstre har deltaget i samtlige folkeskoleforlig igennem de sidste hundrede år. Men folkeskolens problemer er ikke regeringens ansvar. Det er Ritt Bjerregaards skyld.

Nu må de holde op med at løbe fra deres ansvar. Snart vil de vel prøve at bilde befolkningen ind, at det var Socialdemokraterne, der stod bag mordet på Erik Klipping.

Det nyeste eksempel på denne regerings løben fra ansvaret fik vi for lidt over en uge siden. I stedet for at tage ansvar for den skandaløse situation på de danske togskiner, tørrer man hele miseren af på en embedsmand.

Gennem fire år har man fra forskellig side forsøgt at råbe regeringen op. Nu er situationen helt kaotisk.

Men desværre er en ting sikker: Danske pendlere venter stadig. Og de kommer til at vente endnu længere. Både på tog og på Fogh. For det eneste, der er mere forsinket end de danske tog, er regeringens initiativer til at løse situationen.

Det er Anders Fogh Rasmussens ansvar, at der kommer noget ledelse ind i Trafikministeriet, der kan sørge for tog til tiden i Danmark. Hvis statsministeren ikke kan finde andre metoder, må han jo overveje at udrangere trafikministeren!

Det socialdemokratiske alternativ til en regering, der løber fra ansvaret er klokkeklart: Vi påtog os ansvaret gennem 9 år for at bringe Danmark ud af massearbejdsløshed og ind i et nyt årtusinde. Det gjorde vi ikke ved at stikke halen mellem benene eller frasige os ansvaret. Det gjorde vi gennem hårdt politisk arbejde for hver enkelt dansker. Det ansvar er vi klar til at påtage os igen!

Socialdemokraterne var og er imod, at Anders Fogh sendte Danmark i krig i Irak. Men vi har vist ansvar og støttet den danske indsats i Irak efter krigen. Vi har gjort det for irakernes skyld, ikke for at tilfredsstille den amerikanske regering. Vi har forstærket styrken i Irak, og vi har forlænget styrken. Men vores tålmodighed er ved at løbe ud, og de danske soldater skal være hjemme inden næste sommer.

Vi vil sammen med regeringen tage ansvar for at løfte EU-debatten i den tænkepause, der er opstået efter forfatningstraktaten.

Vi vil tage ansvar for et stærkere EU.

Et EU, hvor de uanstændige og dyre landbrugsordninger afskaffes. Vi kan ikke være bekendt at bruge over 1 milliard kroner af skatteydernes penge om dagen på et europæisk landbrugsmuseum - med Chirac som chefkustode og Anders Fogh Rasmussen som billetsælger.

Vi vil tage ansvar for den globale udvikling og sikkerhed. Vi vil give vores stærkeste bidrag til at bekæmpe fattigdommen. Derfor vil vi hæve den danske ulandsbistand til 1% af vores samlede indkomst. Det er en æressag.

Vi har en regering, der er handlingslammet af sin egen kontraktspolitik.

Det er sådan set ikke så underligt, at Venstre er så glad for deres kontrakter. For liberalister er kontrakten – den forpligtende aftale på et frit marked – jo den reneste og smukkeste form for relation mellem mennesker. Der er klare spilleregler og brydes kontrakten kan domstolene føre sagen. Rent og pænt, ja næsten sterilt som Statsministeren jo foretrækker det.

Det Socialdemokratiske alternativ er klokkeklart: For os Socialdemokrater er det solidariteten, den gensidige tillid, der er den stærkeste relation mellem mennesker. Det er de stærke bånd, der knytter mennesker sammen. I familien. I fællesskabet blandt kollegerne. Den tillid vi grundlæggende har til hinanden som mennesker.

Som Socialdemokrater vil vi ikke basere vores forhold til befolkningen på en kontrakt, men på et nyt gensidigt tillidsforhold.

Men hvis vi skal skabe et nyt tillidsforhold til befolkningen, kræver det også selvransagelse. Vi er nødt til at overveje, om vi altid har levet op til den tillid, som befolkningen har givet os.

Vi levede ikke op til tilliden på udlændingeområdet. Mange socialdemokratiske borgmestre så tidligt, at udviklingen var uholdbar. Men det gik alt for sent op for politikerne på Christiansborg, hvor stort et problem antallet af familiesammenføringer udgjorde for integrationen. Vi lod stå til for længe. Jeg kan sige helt klart til den danske befolkning. Det gør vi ikke igen!

Vi kan ikke skabe et nyt tillidsforhold til befolkningen på en eftermiddag. Det kræver et langt og sejt træk fra vores side.

Men man kan ikke skræmme mig med meningsmålingerne.

Den danske befolkning er begavet. De vil gerne se os lidt an. De forventer noget af os. De genvinder ikke tilliden til os, bare fordi vi siger, at vi er tilbage på deres side. De genfinder først tilliden til os, hvis vi viser, at vi er tilbage på deres side.

Kære venner: Det vil jeg og den socialdemokratiske folketingsgruppe arbejde benhårdt for at bevise hver eneste dag.

Den nye tillid skal være langt stærkere end nogen kontrakt.

Vi lover befolkningen vores oprigtighed. Vi vil lægge vores politik klart frem før et folketingsvalg – ikke gemme den bag kontrakter og kommissioner. Socialdemokraterne fejrer ikke noget ind under gulvtæppet.

Regeringen er handlingslammet.

Fordi den er i lommen på Dansk Folkeparti. Fordi den ikke tør tage ansvar for noget som helst. Fordi den fører kortsigtet kontraktspolitik.

Initiativerne udebliver. Løsningerne mangler. Danmark er på stand by.

Det er ikke fordi, der mangler penge. Det går godt i Danmark. Utroligt godt. Der dukker hele tiden en milliard op hist og her, som ingen kan forklare hvor kommer fra.

Det er lidt som når man støvsuger sofaen derhjemme og finder lidt småpenge under hynderne. Når de rydder op i Finansministeriet, dukker der et par uforklarlige milliarder op. Men regeringen vil ikke bruge dem på f.eks. de hårdt tiltrængte forbedringer for ældre og daginstitutioner. Kassen er smækket i.

Der er i Danmark opstået to forskellige måder at se på økonomi og velfærd. Vi er enige om udfordringen: Det er, at der bliver flere ældre og færre unge i fremtiden. Den kan vi tackle på to måder:

Det ene er regeringens strategi. Vi kan kalde den et ”velfærdsstop.”

For at få råd til de stigende udgifter til pension og så videre i 2025 sparer vi på alting i dag, selv om det går godt. De offentlige udgifter må kun vokse med en halv procent. De kommunale budgetter strammes år for år, selvom behovet for velfærd stiger. Over halvdelen af de danske kommuner forventer at skære ned på den kommunale service næste år.

Konsekvensen af regeringens strategi er klar. Konsekvensen er, at de nuværende ældre skal finde sig i en mangelfuld hjemmehjælp, fordi vi skal spare op til nogle udgifter om 20 år. Konsekvensen er, at vi skal finde os i, at daginstitutionerne i dag er ringere end for 10 år siden. Konsekvensen er, at der ikke er råd til de mange nødvendige investeringer i forskning og uddannelse som statsministeren ellers altid taler om. Danmark skal løses af de snærende spare-lænker.

Vi har en anden plan. Vi er enige med regeringen i udfordringen. Men vi vil ikke være med til fortsat at sylte de hårdt tiltrængte forbedringer i ældreplejen, daginstitutionerne og skolerne. Det kan vi ikke være bekendt. Nu skal kursen lægges om.

Vores plan er at frigøre de nødvendige ressourcer til at styrke velfærdssamfundet i dag og i fremtiden. Derfor har vi fremlagt et stort - og visse steder kontroversielt - velfærdsudspil. Det er Socialdemokraterne, når vi er bedst: Vi vil

skabe reformer for fremtiden – ikke bare stramme tommelskruerne på pædagogerne og hjemmehjælperne og holde de nødvendige forbedringer i ældrepleje og daginstitutioner tilbage.

Logikken i vores plan er enkel. Vi skal finansiere vores velfærd i fremtiden. Da vi lever længere, kan vi måske også godt trække os lidt senere fra arbejdsmarkedet.

Da min datter, Camilla på 5 år, blev født, tog lægen et kig på hende og sagde at hun ville blive høj og 103 år. Hvis hun skal uddanne sig til hun er 30 og trække sig tilbage når hun er 60, kommer kun og hendes generation til at knokle endnu hårdere - end vi gør i dag - i deres tid på arbejdsmarkedet. De kommer til at have endnu mere stress og overarbejde, end vi har.

Er det ikke smartere, hvis vi spreder tiden på arbejdsmarkedet mere ud over vores livsforløb.

Derfor foreslår vi, at vi gradvist udsætter vores tilbagetrækning til 67 år fra 2015. Jo længere tid man har været på arbejdsmarkedet, jo tidligere kan man gå på efterløn. Og lyt nu godt efter: Retten til fem års efterløn bevares for de mennesker, der har været længst på arbejdsmarkedet.

Jeg er utroligt glad for den positive modtagelse, vores velfærdsoplæg har fået. Både i Folketingsgruppen og i hovedbestyrelsen er vi enige om, at vi her har fundet et Columbus-æg i velfærdsdebatten. Vi sikrer, at der kommer flere mennesker på arbejdsmarkedet, så vi kan finansiere fremtidens velfærd. Og samtidigt sikrer vi socialdemokratisk hjerteblod: At alle mennesker, der er kommet tidligt på arbejdsmarkedet har ret til 5 års efterløn nu og i fremtiden! Det skal et ægte velfærdssamfund have råd til!

Alt det her skal vi kombinere med en klar satsning på et bedre arbejdsmiljø, der modvirker nedslidning. Med en styrket seniorpolitik. Med en forstærket indsats for at nedbringe sygefravær. Med en bedre integration på arbejdsmarkedet. Så ruster vi det danske velfærdssamfund til fremtiden.

Jeg vil gerne sige tak til de faglige ledere for den måde, I har modtaget forslaget. Det viser, at fagbevægelsen i Danmark er en ansvarlig partner, der deler bekymringen for vores velfærdssamfund.

Og jeg vil også gerne sige til sygeplejersker, pædagoger, politibetjente og skolelærere; vi ved, hvor hårdt I slider. Og vi kunne ikke drømme om at udelukke flertallet af jer fra efterløn.

Vores hensigt har netop været at ændre på efterlønnen gradvist, så vi kan skaffe ressourcer til mere kvalitet i velfærden, få flere hænder til omsorg for de gamle og børnene og mindre stress til alle jer, der sikrer den service.

Til 3F'erne vil jeg sige; Vores sigte har været, at få den tredjedel af jeres medlemmer med, der i dag ikke får tegnet sig til efterlønnen. Derfor vil vi fjerne kontingentet. Og det er også klart, at den særlige dagpengeret skal følge med den senere pensionsalder.

Og det er ligeså klart; at når vi starter den debat nu, så er det for at skabe muligheder for en åben og ærlig dialog – i god tid.

Den eneste reaktion, jeg er virkelig skuffet over, er den, der er kommet fra Akademikernes Centralorganisation. Tænk sig, de mener i ramme alvor, at mennesker, der tager en uddannelse, vil blive diskrimineret. Mage til misforstået faglig interessevaretagelse skal man da lede længe efter.

Socialdemokraternes plan er jo netop at frigøre ressourcer blandt andet til de videregående uddannelser. Og jeg har aldrig mødt en eneste ung universitetsstuderende, der gik mere op i udsigten til efterløn end i kvaliteten af hendes uddannelse. Jeg har derimod mødt masser af studerende, der godt kunne se ud over egen næsetip. De kan se, at det vigtigste er at sikre retten til efterløn for dem, der har slidt og slæbt på arbejdsmarkedet og aldrig hævet en krone i SU. Det kunne AC lære noget af.

Men det er rigtigt. Vi beder de mennesker, der har fået en gratis akademisk uddannelse med 5 års SU og et fjumreår oveni, om at blive lidt længere på arbejdsmarkedet i fremtiden. Er det virkelig for meget forlangt?!

Vores valg er klart:

Hvis valget står mellem at give en akademiker efterløn i 2035 eller at give en folkepensionist en bedre hjemmehjælp i morgen, så vælger Socialdemokraterne at give folkepensionisten bedre hjemmehjælp i morgen.

Hvis valget står mellem at give forældrene garanti for, at de kan trække sig tilbage som 60-årige eller give deres børn bedre daginstitutioner i morgen, så vælger Socialdemokraterne at give børnene bedre daginstitutioner i morgen.

Der er mange mennesker, der har spurgt mig: Hvorfor? Hvorfor nu al den her snak om efterløn og pensionsalder? Hvorfor kan vi ikke bare gøre som vi plejer?

Fordi Socialdemokraternes plan er, at vi skal videre med velfærdssamfundet. Vi er ikke tilfredse før alle er med. Vi ikke er tilfredse før alle børn har muligheder for at realisere deres drømme for fremtiden.

Det er nu, hvor pengene er der, vi skal tage det næste skridt.

Derfor beder vi de danskere, som har det godt økonomisk, som har job og som har uddannelse, om være med til at løse opgaven.

Vi beder jer om at fremtidssikre vores velfærdssamfund ved at investere i mennesker. Vi beder jer om at genoprette den høje standard i daginstitutionerne og hjemmehjælpen, som vores samfund engang var så stolt af. Vi beder jer om at lukke forbrugsfesten op for alle og bremse den nye ulighed.

Socialdemokraterne vil have et samfund hvor vi vokser, sammen. Ikke et samfund, hvor vi vokser fra hinanden.

Vi skal ruste danskerne til globaliseringen. Derfor vil vi investere i mennesker:

Vi vil investere i vores fælles natur og i miljøteknologi. Det skal vi for at værne om vores natur og vores drikkevand, så vi kan give det videre til vores børn og børnebørn. Det er faktisk også god økonomi. Vores eksport af vindmøller og tilbehør overgår faktisk vores eksport af svinekød. Og når Danmark med mellemrum fremhæves som et foregangsland i USA, er det ikke fordi Anders Fogh gik i krig i Irak. Det er på grund af vores førerstatus i produktionen af bæredygtig energi.

Vi vil investere i uddannelse og forskning. På trods af alle statsministerens dyre ord om at ruste Danmark til globaliseringen må vi igen i år kigge langt efter penge til forskning i regeringens finanslovsforslag.

Selv regeringens venner i dansk erhvervsliv har udtrykt skuffelse. Og hvad er statsministerens svar. ”Hold op med klynkeriet”.

Vi spørger: Hvorfor er det så svært for regeringen at sætte handling bag de fine ord om mere forskning og uddannelse?

Hvorfor bliver regeringen ved med at brænde chancer for Danmark?

Det haster med handling, og vi opfordrer regeringen til at indgå et nationalt kompromis, der sikrer stabilitet om forskningen.

Vi vil investere massivt i menneskers uddannelse.

Der skal være en god folkeskole med ressourcer og plads. Også til de svageste elever.

En fjerdedel af vores unge får ikke en uddannelse efter folkeskolen. Vi vil bryde den kedelige statistik. Vi vil ikke finde os i, at der er unge, der ikke kan færdiggøre deres uddannelse fordi de mangler en praktikplads. Vi vil have en uddannelsesgaranti for alle unge. Det er en god investering.

Uddannelse er den løftestang, der sikrer beskæftigelse og succes for den enkelte.

Vi vil afsætte flere penge til voksen- og efteruddannelse, så danske lønmodtagere rustes til globaliseringen.

Vi vil oprette 5000 voksenlærlingepladser.

Vi vil afsætte penge til de mange voksne, som har læse- og stavevanskeligheder.

Vi vil styrke kampen for et bedre arbejdsmiljø.

Kort sagt: Vi er parat til et nyt stort træk – turen er kommet til dem, som ikke kom med i halvfemsernes opsving.

Vi hører alt for mange eksempler på, hvordan velfærdssamfundet svigter de svageste. Hjemmehjælperne, sygeplejerskerne og pædagogerne, der løber hurtigere og hurtigere, oplever, at deres indsats er mere og mere utilstrækkelig. Pengene rækker ikke. Tiden er for kort. Og mennesker kommer i klemme.

Har vi et velfærdssamfund, vi kan være bekendt, når vi oplever at antallet af ambulancer nu er presset så hårdt i bund, at det koster menneskeliv i tyndtbefolkede områder? Har vi et velfærdssamfund, vi kan være bekendt, når de ældre, der har bygget vores velfærdssamfund får en andenrangs personlig pleje? Har vi et velfærdssamfund, vi kan være bekendt, når vi kan se de resourcesvage børn glide ud på et sidespor, uden at vi gør noget ved det?!

Kære venner: Vi har råd til at stoppe udsultningen af den offentlige sektor. Det er ikke økonomisk uansvarligt, som regeringen påstår.

Overskuddet på statens finanser er 50 mia. kr. i år. Vi vil bruge 4 af dem på vores fælles velfærd. Det har vi råd til.

Socialdemokraternes plan er, at den offentlige sektor og den private sektor skal vokse, sammen. For hvad glæde har danske familier af, at der er råd til en større bil, hvis vi til gengæld skal aflevere ungerne i en nedslidt børnehave og oldemor får en dårlig hjemmehjælp?

Vi vil indlede en genopretning af vores ældrepleje. Der skal være mere tid til den enkelte ældre. Derfor har vi foreslået at bruge 1 mia. ekstra på ældreplejen til næste år. Det svarer til 3.000 flere hjemmehjælpere.

Vi vil indlede en genopretning af vores daginstitutioner. Til næste år skal der indføres madordninger, så hver eneste barn er sikret et sundt måltid mad. Og på længere sigt er ambitionen klar: Vi skal have sikret mere tid til det enkelte barn og flere pædagoger i daginstitutionerne.

Halvdelen af befolkningen oplever et enormt velstandsløft i disse år. Det skal vi som socialdemokrater glæde os over. Mange helt almindelige mennesker har på denne måde fået lidt mere luft i økonomien.

Den anden halvdel af befolkningen, der bor i lejeboliger, er ikke med i dette historiske velfærdsløft. De er uden for forbrugsfesten. Mulighederne bliver

færre.

Lad mig sige det helt klart: Løsningen er ikke at brandbeskatte boligejerne.

Løsningen er at sikre, at mennesker i lejeboliger også får flere muligheder. Derfor har vi foreslået et takststop på bl.a. offentlig transport, der giver et lille bidrag til at rette op på skævhederne.

Løsningen er at udvikle lejeboligerne i stedet for - som regeringen - at se passivt til, mens vores almene boligsektor udvikler sig til sociale og etniske ghettoer.

Og løsningen er, at vi skal bygge flere boliger, så prisernes himmelflugt kan dæmpes. Vi skal sikre, at også unge familier, sygeplejersken, politibetjenten, skolelæreren, kan komme ind på boligmarkedet.

Der skal ikke være tvivl om Socialdemokraternes holdning: Den voksende økonomiske ulighed i vores samfund er et fundamentalt problem, som vi vil bekæmpe!

Vi vil bekæmpe de store skævheder, der er mellem danske regioner. Vi skal skabe beskæftigelse i alle dele af landet. Det er uacceptabelt, at regeringen lader Nordjylland, Bornholm, Lolland-Falster og andre udkantsområder sejle i deres egen sø.

Vi vil sikre, at de svageste i vores samfund også får lidt mere luft i økonomien. Førtidspensionisterne blev glemt i halvfemsernes opsving. Og de mennesker, der lever på 'den gamle orden', er urimeligt dårligt stillet sammenlignet med andre. Der er førtidspensionister, som kun har 1.500 kr. til sig selv om måneden. Det kan vi ikke være bekendt.

Vi har derfor foreslået, at de ligestilles med andre førtidspensionister.

Med den plan, som Socialdemokraterne har fremlagt, får 140.000 førtidspensionister i gennemsnit 10.000 kr. mere om året. Og 44.000 førtidspensionister får i gennemsnit 36.000 kr. mere om året. Det er socialdemokratisk politik, der kan mærkes! Det er mig en gåde at Dansk Folkeparti ikke vil være med til at sikre førtidspensionisterne.

Vi er partiet, der vil bekæmpe den økonomiske ulighed. Det er derfor, vi vil give flygtninge en anstændig kontanthjælp i stedet for regeringens fejlslagne integrationsydelse, som man helt skamløst kalder starthjælp. Og det er derfor, vi kræver at loftet på kontanthjælpen afskaffes hurtigst muligt.

Men vi må ikke tro, at vi kan løse alle problemer med ulighed i vores samfund ved blot at sende en check. For der er opstået en ny ulighed.

Statsministeren påstår, at man kan gå fra at være bistandsklient til bankdirektør. Det passer ikke. Dårlige sociale kår går stadig i arv fra generation til generation. Og det går skidt med den sociale mobilitet.

Statistikkerne taler deres tydelige sprog, der skærer i et socialdemokratisk hjerte: Et barn i en kernefamilie, hvor mor eller far er akademiker, har kun 3,5 % risiko for ikke at få en uddannelse. Et barn, der vokser op hos en enlig mor på overførselsindkomst har en risiko på hele 53 %.

Vi kan gå ind i en hvilken som helst børnehave og se hvilke børn, der vil få det svært senere hen.

Der ligger udfordringen lige foran os. Vi skal denne nye fattigdom til livs. Vi skal bryde den negative sociale arv. Vi skal sikre, at ikke ét eneste barn lades i stikken og overlades til sin egen skæbne.

Vi har fokuseret meget på folkeskolen. Nu er tiden kommet til et systematisk serviceeftersyn af hele daginstitutionsområdet. Vi skal være langt mere opmærksomme på børnene fra 0 til 6 år. Det er et afgørende element i kampen mod den nye fattigdom.

Derfor igangsætter vi nu et udvalgsarbejde i partiet, der skal se på, om vi i Danmark gør nok, om vi gør det rigtige, og om der er tilstrækkelige ressourcer.

Målet er, at vi får verdens bedste daginstitutioner, der giver hver eneste barn i det danske samfund reelle muligheder for at få et godt liv.

Jeg vil fremhæve 4 hovedprioriteter:

- vi skal sikre, at alle børn får sund mad og rigelig motion
- vi skal sikre, at alle børn får de sociale og kulturelle kompetencer, som de skal bygge videre på resten af livet
- vi skal sikre, at pædagogerne får de relevante redskaber til at hjælpe de børn, der har store problemer hjemme i familien
- vi skal sikre, at børn fra indvandrerfamilier bliver en del af fællesskabet og får en god start på livet.

Den nye ulighed rammer jo også de mange indvandrerbørn, der vokser op på kanten af det danske samfund. Vi skal have løst problemerne med integrationen. Den aftale, vi har lavet med regeringen, er første skridt på vejen i et vedholdende forsøg på, at presse regeringen til et medansvar for en bedre integration i Danmark.

Som I kan høre, er der meget, vi skal nå. Vi er langt fra færdige med at udvikle det velfærdssamfund som generationerne før os skabte. Vi er faktisk lige begyndt.

Vi kan gøre meget i Folketingsgruppen. Men de vigtigste dele af vores fælles ambition skal indfries der, hvor velfærdssamfundet og borgerne er tættest på hinanden. I de nye kommuner og de nye regioner.

Derfor er det valg vi står overfor så afgørende. Ved dette valg trækker vi linier langt ud i fremtiden. Vi afgør, om det kommunale landkort skal være domineret af Venstre eller Socialdemokraterne. Og vi afgør dermed, om vi skal have socialdemokratiske servicekommuner, der løfter og inspirerer sine borgere eller borgerlige myndighedskommuner, hvor servicen kører på lovens minimumskrav.

Igennem de seneste måneder har jeg mødt virkeligt mange af vores borgmestre og gruppeformænd. Det er engagerede mennesker, der dagligt arbejder for at skabe resultater for borgerne. Mennesker, der har knoklet for lokalsamfundet på

trods af de svære vilkår, som regeringen har budt dem gennem de seneste år.

Vores socialdemokratiske plan tager sit udgangspunkt hos jer. Og vores politiske mål om mere tid i ældreplejen, bedre dagsinstitutioner og skoler kan ikke nås uden jeres indsats.

Jeg vil deltage med fuld styrke i hele valgkampen. Jeg vil komme rundt til så mange kommuner som muligt og bakke jer op under det her afgørende valg.

Og jeg ved, at vi kan vinde. Hver eneste plads i de nye kommunalbestyrelser, der bliver besat med en Socialdemokrat, vil betyde en konkret forskel for lokalsamfundet.

Vi vil slå for lokalsamfundene i de mindste kommuner og de største kommuner. Fra lille Læsø til det store København er Socialdemokraterne garanten for politiske resultater, der kan mærkes.

Vi vil slå for lokalsamfundene fra Nord til Syd. Fra Frederikshavn til Guldborgsund vil vi kæmpe for bedre ældrepleje og bedre daginstitutioner.

Fra Varde i vest til Bornholm i øst, vil socialdemokraterne være garanten for en tryk udvikling af den offentlige sektor.

Og vi er klar til at tage ledelsen i Danmarks største byer. Vores ambition er klar.

Efter kommunalvalget hedder Københavns overborgmester Ritt Bjerregaard.

Århus' borgmester hedder Nicolai Wammen, Aalborgs borgmester hedder Henning G. og Odenses borgmester fortsat Boye. Anker Boye.

Socialdemokraterne er klar til at stå i spidsen for det næste skridt i velfærdssamfundets udvikling over hele Danmark.

Kære venner:

Der er forskel. Der er forskel på Venstre og Socialdemokraterne. Der er forskel i

kommunerne. Der er forskel i regionerne. Der er forskel på Christiansborg.

- Vi vil investere i mennesker
- Vi vil skabe et samfund, hvor vi vokser, sammen, i stedet for at vokse fra hinanden.
- Vi vil ruste hver enkelt dansker til fremtiden.
- Vi vil have alle skal med - ingen skal lades i stikken.

Det er de værdier, vi vil kendes på. Det er de resultater, vi vil måles på. Det er den røde tråd. Det er vores plan.

Vi vil skabe et nyt tillidsforhold til danskerne, der sikrer, at Socialdemokraterne står i spidsen for udviklingen af vores samfund.

Vi vil noget med politik. Vi vil skabe resultater for mennesker hver eneste dag. Vi vil indgyde håb hos de mennesker, der har mistet det. Vi vil skabe nye drømme for de mennesker, der har fået deres knust.

Vi vil inspirere danskerne, fortælle om vores drømme. Vores drømme om alt det, vores samfund kunne blive, hvis vi bare lagde kræfterne i. Om alle de mål vi kan nå, hvis vi står sammen. Om de ting, der venter os, hvis vi tør tænke stort.

Vi vil stolt påtage os opgaven: At videreudvikle vores velfærdssamfund efter de socialdemokratiske værdier, der har fostret og næret det. Der har ledt det gennem depressionens mørke. Der har udviklet det gennem 60'ernes vækst. Der har holdt det sammen i tider med splittelse.

For vores største visioner er endnu ikke blevet til virkelighed. Og vores bedste tider er stadig foran os.

Tak.

Kilde

Fra prof. Robert Klemmensens private samling

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Politisk tale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/helle-thorning-schmidts-tale-ved-socialdemokratiets-kongres-2005>